

На основу члана 63. тачка 7. Закона о науци и истраживањима („Сл. Глајник РС“ бр. 49/19), члана 25. тачка. 19. и члана 48. Статута Института за упоредно право и члана 10. став 2. Кодекса понашања у научноистраживачком раду бр. 451-03-00860/2018-04 од 21.02.2018. године, који је усвојен од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, доноси се

ЕТИЧКИ КОДЕКС ИНСТИТУТА ЗА УПОРЕДНО ПРАВО

ОСНОВНА НАЧЕЛА

Члан 1

Институт за упоредно право (даље: ИУП) у вршењу своје делатности негује начело академске одговорности, као и највеће етичке и професионалне вредности, академски квалитет и слободу, међусобно уважавање и достојанство, као и личну одговорност и одговорност институције.

Члан 2

Дужност поштовања Етичког кодекса ИУП имају у ИУП запослени истраживачи (даље: истраживачи), као и спољни сарадници ИУП (даље: спољни сарадници).

Дужност истраживача и спољних сарадника је да чувају углед и достојанство своје професије, као и научни углед ИУП, што подразумева одговорност и етички однос према јавности, сарадницима, као и осталим члановима академске заједнице.

Дужност истраживача и спољних сарадника је да буду упознати са одредбама овог Етичког кодекса, Статута ИУП, Кодекса понашања у научноистраживачком раду који је донет од стране Националног савета за науку и технолошки развој Министарства за посвету, науку и технолошки развој Републике Србије (даље: Кодекс МПНТР), као и других прописа који се помињу у овом акту.

Члан 3

Истраживачи и спољни сарадници су дужни да се, у свом научном и стручном раду, као и у испуњавању обавеза према ИУП и међусобном опхођењу, понашају одговорно, поштено и савесно.

Члан 4

У испуњавању својих обавеза у оквиру ИУП, затим, према другим установама у науци, као и према јавности, истраживачи и спољни сарадници су дужни да избегавају финансијски и својински сукоб интереса, као и сукоб интереса у односу на ИУП. У вези са наведеним, примењује се Правилник о управљању сукобом интереса Института за упоредно право.

ОДНОС ПРЕМА КОЛЕГАМА И САРАДНИЦИМА

Члан 5

Истраживачи и спољни сарадници су дужни да поштују и штите лични и професионални интегритет својих колегиница и колега и да се односе према њима без предрасуда, не дискриминујући их по било ком основу.

Члан 6

Недопустиво је сексуално, родно или било које друго узнемирање, директно или индиректно условљавање или присилјавање особе која је одбила или пријавила такву врсту понашања. Свака пријава узнемирања мора бити благовремено размотрена и поводом ње морају бити предузете мере у установи. Под законским условима ИУП ће проследити пријаву узнемирања надлежном органу.

ОДНОС ПРЕМА НАУЧНОМ И СТРУЧНОМ РАДУ

Члан 7

Научни и стручни рад истраживача и спољних сарадника спроводи се у складу са највишим етичким стандардима етичке, академске и научно-истраживачке одговорности, као и у складу са највишим стандардима научне честитости и колегијалности, а што претпоставља:

- да су наведена лица компетентна у подручју свог рада, а да се научна истраживања и објављивање резултата научних истраживања спроводе у складу са највишим етичким и научним стандардима;
- да се међусобни односи истраживача и спољних сарадника темеље на узајамном поштовању, поверењу, сарадњи, као и размени мишљења и информација;
- да су сви истраживачи и спољни сарадници упознати са сврхом и циљевима истраживања, начином архивирања и чувањем података;
- да се, у највећој могућој мери, осим када то околности и методологија истраживања оправдано не допуштају, тежи да се осигура добровољни усмени или писмени пристанак свих учесника истраживања, укључујући и пристанак лица која поседују тражене податке, која ће омогућити приступ тим подацима;
- да сви учесници истраживања дају усмени или писмени пристанак на употребу уређаја за снимање тона или слике, за потребе односног истраживања, као и да им се омогући увид у транскрипте тих снимака, њихову ревизију или повлачење дела изјаве или целе изјаве која је део слике или тона;
- да се истраживањем не нарушују безбедност и достојанство учесника истраживања, а да се тајност података о њима обезбеде у складу са ставом и проценом истраживача или само учесника истраживања, као и да се настоји да се спречи свака могућа злоупотреба података произашлих из истраживања;
- да се одустане од истраживања, у случају да се његово спровођење, упркос свим предузетим мерама да се то спречи, коши са етичким обавезама истраживача и спољних сарадника, као и да се омогући одустајање било ког учесника истраживања у току истраживања;

- да се прикупљена истраживачка грађа користи, обрађује, чува и архивира на начине који онемогућавају њен губитак и уништење, као и откривање поверљивих и тајних података или њихове могуће злоупотребе. Обавезе заштите и чувања грађе и наведених података траје 10 година од завршетка истраживања, с тим да након објављивања резултата истраживања грађа може бити учињена доступном у одговарајућем обиму;
- да су сви подаци који су произашли из истраживања, веродостојни у складу са научном методологијом, а да објављени резултати истраживања не садре фалсификоване или плахиране податке, идеје, поступке, наводе и сл.;
- да су аутори и коаутори објављених научних радова способни да бране њихов интелектуални садржај, као и да су учествовали у развоју идеје или изради методологије истраживања, као у писању или ревизији текста научног рада;
- да се у објављеним научним радовима на одговарајући начин наводе сви извори података које су прикупила, представила и објавила друга лица, групе или институције, као и да се наведе свако учествовање у истраживању од стране лица која нису аутори научног рада;
- да се, у складу са научним стандардима, не поклања ауторство научног рада, као и да се не наводи ауторство лица које није дало свој пристанак за наведено, односно, да се из списка аутора не искључује лице које испуњава услове коауторства, односно, да се не наводе као коаутори лица која не испуњавају услове за коауторство;
- да се један научни рад не објављује више пута, осим уз посебно одобрење редакције одређене публикације или часописа у којој је први пут објављен, односно, да се рукопис не шаље истовремено на рецензију или објављивање у више од једне научне публикације, као и да се о статусу сопствених радова не информише неистинито („у штампи“, „прихваћен за објављивање“, итд.), као и да се извори и литература у научном раду не наводе намерно погрешно или неистинито;
- да уредници издања ИУП не смеју да уносе никакве измене у погледу форме или садржаја научног рада без сагласности аутора;
- да се сви научни и стручни рад обавља у складу са највишим еколошким нормама, а у складу са прописима Републике Србије.

Члан 8

Уредник издања ИУП или рецензент који има потенцијални сукоб интереса, а који може бити лични, академски, политички, комерцијални или финансијски дужан је да се повуче са места уредника, односно, рецензента.

Уредници и рецензенти код објављивања издања, процене рукописа, као и коришћења података који су приказани у рукописима морају поштовати све етичке стандарде и академску честитост.

Етички стандарди и академска честитост се мора поштовати и код процеса рецензије пројекта и програма који су поднесени за финансирање, затим доделе признања и награда.

Исти стандарди се примењују у процесу оцењивања појединача који су ангажовани или ће бити ангажовани у ИУП.

ОДНОС ПРЕМА ЈАВНОСТИ

Члан 9

Истраживачи и спољни сарадници, поступају професионално и непристрасно према заинтересованој јавности у складу са начелима јавне службе и у складу са интересом јавности.

Члан 10

Истраживачи и спољни сарадници, поступају једнако према свима, без дискриминације и повлашћивања, по било ком основу. Са посебном пажњом се поступа према лицима са инвалидитетом или другим лицима са посебним потребама.

ОДГОВОРНОСТ УСТАНОВЕ

Члан 11

ИУП промовише стандарде академског квалитета и аутономије, као и поштовање закона приликом спровођења научно-истраживачког рада.

Члан 12

ИУП је дужан да сваком истраживачу и спољном сараднику омогући право на приступ релевантним подацима, уз поштовање важећих прописа.

Члан 13

ИУП ће омогућити сваком истраживачу и сваком спољном сараднику упознавање са одредбама законских прописа који се односе на регулисање области коју регулише овај акт.

ИУП је дужан да обезбеди сваком истраживачу и спољном сараднику да се упозна са свим актима ИУП, као и са законима који се односе на предмет из става 1 овог члана.

Члан 14

Руководећи органи ИУП обавезно проверавају да ли се истраживачи и спољни сарадници ИУП придржавају правила која су прописана овим Етичким кодексом.

Ради извршења задатака из ст. 1 овог члана именује се Етичка комисија ИУП.

ЕТИЧКА КОМИСИЈА

Члан 15

Директор ИУП именује Етичку комисију из редова истраживача. Етичка комисија се састоји од 3 члана у научном звању. Мандат чланова Етичке комисије траје четири године са могућношћу још једног избора.

Етичка комисија ће се именовати у року од 15 дана од дана усвајања овог акта.

Етичка комисија ће донети пословник о раду у року од 30 дана од дана именовања чланова Комисије.

Члан 16

Етичка комисија је дужна да оцени и осуди свако поступање које је у супротности са одредбама овог акта, као и да пронађе начин за решење евентуалних професионалних и међуљудских конфликтата.

Када Етичка комисија утврди да је истраживач или спољни сарадник поступио супротно Кодексу МПНТР обавештава директора ИУП, који ће проверити наводе Комисије и затражити мишљење Научног већа ИУП сходно члану 18 Кодекса МПНТР.

Након добијеног мишљења Научног већа ИУП, као и провере навода Комисије, којим се утврђује понашање у супротности са одредбама овог акта, директор изриче опомену лицу које је поступило у супротности са одредбама овог акта. Опомена се објављује на седници Научног већа ИУП. Писмена одлука којом се изриче опомена доставља се лицу које је прекршило одредбе овог акта у року од 8 дана од дана доношења одлуке.

У случају теже повреде одредаба овог акта, директор ће након провере навода Комисије и добијеног мишљења Научног већа послати захтев за покретање поступка Одбору за етику у науци Националног савета за науку и технолошки развој, ради покретања поступка против истраживача или спољног сарадника, а у складу са одредбама Кодекса МПНТР. Уз наведени захтев, ИУП ће доставити и мишљење Научног већа, као и документа која потврђују наводе о кршењу овог акта.

Члан 17

Уколико је неко друго лице које сарађује са ИУП у области науке, поступило у супротности са начелима академске честитости и етичких стандарда у овој области, директор ће, уз добијено мишљење Научног већа ИУП, о томе обавестити Одбор за етику у науци Националног савета за науку и технолошки развој.

Члан 18

Лице коме је изречена опомена може поднети жалбу Научном већу ИУП у писаном облику у року од 8 дана од дана достављања одлуке.

Научно веће ће одлучити по жалби у року од 8 дана од дана достављања жалбе.

Члан 19

Одлуке и мишљења Етичке комисије не представљају замену за грађанске, кривичне, дисциплинске и друге поступке који су предвиђени законодавством Републике Србије.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 20

Потписивањем уговора о раду сваки истраживач приhvата овај Етички кодекс.

ИУП је дужан да, након доношења одлуке Научног већа ИУП о ангажовању лица као спољног сарадника, достави овај акт наведеном лицу у одговарајућем облику (писани или електронски формат)

Члан 21

Измене и допуне овог Етичког кодекса се спроводе по истом поступку по коме је и донет.

Члан 22

Овај Етички кодекс ступа на снагу даном доношења.

На основу члана 63. тачка 8. Закона о науци и истраживањима („Сл. гласник РС“ бр. 49/19), члана 25. тачка 12. Статута Института за упоредно право и члана 15. Етичког кодекса Института за упоредно право, доноси се

ОДЛУКА

1. ИМЕNUЈЕ СЕ ЕТИЧКА КОМИСИЈА у саставу:
 - др Ана Кнежевић Бојовић, виши научни сарадник,
 - др Милица Матијевић, научни сарадник,
 - др Милош Станић, научни сарадник.
2. Мандат чланова Етичке комисије траје четири године, са могућношћу још једног избора.
3. Етичка комисија ће донети пословник о раду у року од 30 дана од дана именовања чланова Комисије.

Образложение

Чланом 15. Етичког кодекса Института за упоредно право прописано је да директор ИУП именује Етичку комисију из редова истраживача. Етичка комисија се састоји од 3 члана у научном звању. Мандат чланова Етичке комисије траје четири године са могућношћу још једног избора.

На основу наведеног доноси се Одлука као у диспозитиву.

